

## ถั่วเหลือง

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>๑. ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตถั่วเหลืองสายพันธุ์ธรรมชาติอันดับ ๑ ของอาเซียน</p> <p>๒. ถั่วเหลืองเป็นพืชโปรตีนสูงเป็นแหล่งอาหารสำคัญเพื่อการบริโภค</p> <p>๓. เป็นพืชที่สามารถปลูกเป็นพืชหมุนเวียนในการปรับปรุงบำรุงดินลดการใช้ปุ๋ยและตัดวงจรการระบาดของของศัตรูพืช</p> <p>๔. เป็นพืชที่ภาครัฐให้การดูแลให้มีการผลิตเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร</p> <p>๕. เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมหลายประเภทเช่น อุตสาหกรรมสกัดน้ำมัน อุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร และกากถั่วเหลืองเป็นโปรตีนในอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์</p>	<p>๑. เมล็ดพันธุ์ดีที่มีคุณภาพมาตรฐานไม่เพียงพอในระบบการผลิตของเกษตรกร</p> <p>๒. ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูงไม่สามารถแข่งขันกับพืชอื่นได้</p> <p>๓. ปริมาณผลผลิตและคุณภาพขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ</p> <p>๔. เขตการค้าเสรี (FTA) ทำให้มีการแข่งขันด้านการตลาดรุนแรง</p> <p>๕. ผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอต้องนำเข้าเมล็ดและถั่วเหลืองจากต่างประเทศเมื่อมีความผันผวนของราคาตลาดต่างประเทศส่งผลต่อราคาและต้นทุนผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ</p>	<p>๑. ตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชุมชนโดยพัฒนาและส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ดีมีคุณภาพใช้ในชุมชน</p> <p>๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองโดยส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลง</p> <p>๓. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยส่งเสริมให้เกษตรกรคิดเกรดผลผลิตแทนการจำหน่ายแบบขายคละ</p> <p>ส่งเสริมให้เกษตรกรแปรรูปอาหารเพื่อการจำหน่าย</p>

เรียบเรียงโดย นางศรีสุตา เตชะสาน นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมการผลิตพืชน้ำมันและพืชตระกูลถั่ว  
แหล่งข้อมูล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมศุลกากร กรมการค้าภายใน

**ถั่วเหลือง**

ชื่อไทย : ถั่วเหลือง

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Soy Bean

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Glycine max* (L.)

โดย นางศรีสุดา เตชะसान

นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ

(โทร. ๐๒-๕๖๑-๐๔๕๓)

<b>แหล่งผลิต</b>
ภาคเหนือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แพร่ เลย สุโขทัย อุตรดิตถ์ แม่ฮ่องสอน ตาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หนองบัวลำภู ขอนแก่น ชัยภูมิ เลย

<b>สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต</b>
ลักษณะดินที่ปลูก ดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินร่วนปนทราย ความอุดม สมบูรณ์ปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ๕.๕-๗.๐ มีการระบายน้ำ และอากาศดี อุณหภูมิที่เหมาะสม ๒๕-๓๐ °C



ต้นทุน / ผลตอบแทน (บาท/ตัน)	
ต้นทุน (ปี ๕๓)	๑๑,๓๕๓
ผลตอบแทน (ปี ๕๓)	๔,๐๐๗
ต้นทุน (ปี ๕๔)	๑๒,๔๙๕
ผลตอบแทน (ปี ๕๔)	๒,๓๗๕
ต้นทุน (ปี ๕๕)	๑๓,๕๕๐
ผลตอบแทน (ปี ๕๕)	๕,๐๕๐

ราคาขาย (บาท/กิโลกรัม)												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๕๓	๑๕.๐	-	๑๓.๗	๑๔.๑	-	-	-	-	-	-	๑๔.๙	๑๔.๕
๕๔	๑๔.๔	๑๕.๕	๑๕.๕	๑๕.๔	๑๓.๘	-	-	-	๑๔.๐	๑๔.๔	๑๖.๐	๑๕.๖
๕๕	๑๔.๙	-	๑๔.๒	๑๕.๕	๑๗.๓	-	-	-	-	๑๗.๕	๑๙.๙	๑๘.๔

สถิติการผลิต			
	ปี ๕๓	ปี ๕๔	ปี ๕๕
พื้นที่ปลูก (ไร่)	๕๗๗,๑๙๑	๓๒๔,๗๐๓	๓๐๕,๒๗๓
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	๒๖๓	๒๕๖	๒๕๘
ผลผลิตรวม (ตัน)	๑๕๒,๐๔๗	๘๓,๒๒๒	๗๘,๘๘๓

ส่งออก	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย	นำเข้า				
ปี	ตัน	ล้านบาท	ได้เปรียบ	ปี	ตัน	ล้านบาท
๕๓	๙๕๔	๔๘	- เป็นพืชอาหารเพื่อสุขภาพ	๕๓	๑,๘๑๘,๗๐๕	๒๕,๗๙๕
๕๔	๒,๖๒๙	๕๖	เสียเปรียบ	๕๔	๑,๙๙๔,๓๗๘	๓๔,๓๕๔
๕๕	๑,๙๑๘	๕๐	- ต้นทุนการผลิตสูง ต้องนำเข้า	๕๕	๒,๑๑๙,๙๔๑	๓๙,๙๘๗
ประเทศคู่ค้าของไทย	อาร์เจนตินา สหรัฐอเมริกา บราซิล		ความต้องการใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	ปี ๕๓ ๑.๙๘ ปี ๕๔ ๒.๑๒ ปี ๕๕ ๒.๒๒		ประเทศผู้นำเข้าสำคัญของโลก
			ประเทศผู้ผลิตสำคัญของโลก	สหรัฐอเมริกา บราซิล อาร์เจนตินา		-

ฤดูผลผลิต ปริมาณ (ตัน) ที่ออกสู่ตลาด ปี ๒๕๕๕											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
รุ่นที่ ๑ ฤดูฝน ปลูก เก็บเกี่ยว											
ปลูก เก็บเกี่ยว										รุ่นที่ ๒ ฤดูแล้ง ปลูก	